

Ügyszám: NAIH/2015/1887/21/H
Előzmény: NAIH-1795/2014/H
Ügyintéző:

Tárgy: termékbemutatók adatkezelése

HATÁROZAT

A **PEMF Elektronik Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.** (korábbi elnevezései szerint: PEMF Medical Kft., Elixor Hungary Kft., a továbbiakban: Kötelezett) (székhely: 1054 Budapest, Honvéd u. 8. 1. em. 2.) adatkezelésével kapcsolatban indult fenti számú ügyben az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 61. § (1) bekezdés b), c) és f) pontjai alapján az alábbi döntéseket hozom:

1) A Kötelezett jogellenes adatkezelését megtiltom, továbbá felszólítom arra, hogy ennek a határozat közlésétől számított 30 napon belül az alábbi módon tegyen eleget:

a) Az adatkezelés megkezdését megelőző tájékoztatási kötelezettségének megsértése miatt az adatkezelési tájékoztatási gyakorlatát az Infotv. rendelkezéseinek megfelelően módosítsa úgy, hogy a jövőben adjon megfelelő tájékoztatást az adatgyűjtés és adatkezelés céljairól az adatalanyok részére személyes adataik felvételekor, az üzletszabályzataikban, a formanyomtatványokon és a telefonos tájékoztatások során is.

b) A rendezvények meghívóin az érintettektől összegyűjtött személyes adatokat törölje, a lapokat semmisítse meg.

c) Az Elixor Kutatás-Fejlesztési Programra történő hivatkozással, az érintettektől gyűjtött valamennyi személyes és különleges adatot semmisítse meg, a jövőben ezek megadását az érintettektől ne kérje.

d) Az „áruvásárlási megrendelőkn” az érintettek által megadott olyan személyes adatokat törölje vagy semmisítse meg, amelyek nem elengedhetetlenül szükségesek az adásvételi, illetve hitelszerződés megkötéséhez.

e) Termékbemutató rendezvényeken ne kérje el jogszabályi felhatalmazás nélkül az érintettek személyazonosító igazolványát.

A b), c) és d) pontokban előírt törléseket ellenőrizhető módon, a lehetséges esetekben adatbázis szintű naplózással hajtsa végre.

A Kötelezett a megtett intézkedéseiről a bírósági felülvizsgálat kezdeményezésére irányadó keresetindítási határidő lejártától számított 15 napon belül haladéktalanul értesítse a Hatóságot. Az értesítéshez csatolja a törlések tényét és informatikai körülményeit teljeskörűen dokumentáló jegyzőkönyve(ke)t, valamint nyilatkozatot arra vonatkozóan, hogy a nevezett adatok/adatbázisok összes példányát törölte.

A Kötelezett figyelmét felhívom arra, hogy az Infotv. 61. § (5) bekezdése értelmében a bírósági felülvizsgálat kezdeményezésére irányadó keresetindítási határidő lejártáig, illetve felülvizsgálat kezdeményezése esetén a bíróság jogerős döntéséig a vitatott adatkezeléssel érintett adatok nem törölhetők, illetve nem semmisíthetők meg.

2) Az általa végzett jogellenes adatkezelés miatt

Kötelezettel

**10.000.000 Ft, azaz tízmillió forint
adatvédelmi bírság
megfizetésére kötelezem**

Egyidejűleg az Infotv. 61. § (2) bekezdése értelmében elrendelem jelen határozatnak – azonosító adatokkal – a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) honlapján történő nyilvánosságra hozatalát.

A határozatban foglaltak végrehajtásáról, annak kézhezvételétől számított **30 napon belül értesítse** a Hatóságot.

A bírságot a határozat jogerőre emelkedését követő **15 napon belül a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság központosított bevételek beszédése célelszámolási forintszámlája (10032000-00319425-30006009)** javára kell megfizetni. **Az összeg átutalásakor kérem, hivatkozzon a NAIH/2015/1887. BÍRS. számra.**

Ha a Kötelezett a bírságfizetési kötelezettségüknek határidőben nem tesz eleget, késedelmi pótlékot köteles fizetni. A késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része. A bírság és a késedelmi pótlék meg nem fizetése esetén a Hatóság elrendeli a határozat végrehajtását, a bírság és a késedelmi pótlék adók módjára történő behajtását.

A hatósági eljárása kapcsán eljárási költség nem merült fel, ezért annak megállapításáról és viseléséről nem rendelkezem.

E döntés ellen közigazgatási úton jogorvoslatnak helye nincs, de a közléstől számított 30 napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz címzett, azonban a Hatósághoz benyújtandó keresettel lehet kérni annak bírósági felülvizsgálatát. A tárgyalás tartása iránti kérelmet a keresetben jelezni kell. A teljes személyes illetékmentességben nem részesülők számára a bírósági felülvizsgálati eljárás illetéke 30.000 Ft, a per tárgyi illetékfeljegyzési jogos.

INDOKOLÁS

I. Az eljárás menete, a tényállás tisztázása:

1. Az eljárás alá vont cég profilja, tevékenységi köre

A PEMF Elektronik Kft. (korábbi elnevezések: PEMF Medical Kft., Elixor Hungary Kft.) 2013. október 22-én került megalapításra, gazdasági tevékenysége működése alatt olyan rendezvények szervezésére terjedt ki, amelyek célja a megjelentek részére egészségmegőrzésre alkalmas terméként bemutatott mágnesterápiás készülék reklámozása és értékesítése volt. A cég nagyszámú termékbemutatót rendezett az ország egész területén 2014 évben, jellemzően szállodák bérelt rendezvénytermeiben, amelyekre a meghívottakat telefonos megkeresés útján toborozták. A PEMF Elektronik Kft. alvállalkozásokat bízott meg a termékbemutatók megtartásával.

2. A hatósági eljárás előzményei és a kapcsolódó vizsgálati ügyek

A Hatósághoz több panaszbeadvány érkezett, melyben a panaszosok olyan kéretlen telefonhívásokról számoltak be, amelyek során Kötelezett által tartott „Kezemben az egészségem” elnevezésű, egészségügyi szűrővizsgálatként hirdetett programra hívják meg a felhívott érintetteket. A panaszosok kérdésére, a hívó fél nem tudott arra való magyarázattal szolgálni, hogy az érintettek telefonszámai honnan származnak. Ezen felül az egyik panaszos felszólítása ellenére a törlésre irányuló kérésének sem tett eleget, mivel őt a telefonszámának törlésére való kérése után is többször hívták a rendezvényre. Az érintettek, amennyiben a hívás hatására megadták lakcímüket, úgy egy névre szóló meghívót is kaptak postán, amelynek tájékoztatása szerint a résztvevőknek személyi igazolványukat is magukkal kell vinniük azonosítás céljából. A meghívó alján található egy adatlap, amelyen a nevet, lakcímet, telefonszámot és e-mail címet szükséges feltüntetni a „gyorsabb helyszíni ügyintézés érdekében”. A meghívón elérhetőségnek a 06-1-999-2344 telefonszám került feltüntetésre.

Kötelezett honlapot is üzemeltetett (www.pemf.hu), amely alapján megállapítható, hogy a cég különböző „pulzáló mágnesterápiás” termékeket forgalmaz, amelyek gyógyászati eszközök látszatát keltik. A honlap néhány menüpontja átnavigált a www.fiziotanacsado.hu címen elérhető honlapra, amely a domain nyilvántartás szerint viszont nem Kötelezett, hanem a CALLWORK Kft. (1027 Budapest, Bem József u. 6. fszt., korábbi elnevezése: Divine Fizioterápiás Kft., a továbbiakban: CALLWORK Kft.) üzemeltetésében állt. A fentiek alapján az a következtetés vonható le, hogy a rendezvény nem pusztán egészségmegőrzés témakörében megtartott előadásokat takar, hanem termékek vásárlására is lehetőséget nyújt, vélelmezhetően annak fő célja a termékek értékesítése. A honlapokon elérhetőségnek a 06-1-510-0405 telefonszám került feltüntetésére. A honlapokon személyes adatok megadására, így például hírlevélre való feliratkozásra, üzenetküldésre nem volt lehetőség.

A Hatóság a bejelentések alapján [...] és [...] számon indult vizsgálati eljárásokhoz kapcsolódóan megkereste a [...] -t, hogy adjon tájékoztatást a meghívón szereplő 06-1-999-2344 telefonszám előfizetőjéről, mivel a szám felett ez a telekommunikációs cég rendelkezik és jogosult azt kiosztani ügyfelei részére. A [...] tájékoztatásában a szám előfizetőjeként 2014. január 31. és 2014. július 31. közötti időszakra a Lifemax Kft-t (1085 Budapest, József körút 69.), jelölte meg, később a szám nem került kiosztásra új előfizetőnek.

A Hatóság szintén megkereste a [...] -t a www.pemf.hu honlapon szereplő 06-1-510-0405 telefonszám előfizetőjével kapcsolatban, mivel e szám felett ez a telekommunikációs cég rendelkezik és jogosult azt kiosztani ügyfelei részére. A [...] a 2014. február 23-tól Kötelezettet jelölte meg a szám előfizetőjének.

A Hatóság a fentiekre tekintettel megkereste a Lifemax Kft-t, hogy mutassa be Kötelezettel való együttműködési tevékenységüket, valamint, hogy milyen ügyféladatbázist kezelnek. A Lifemax Kft. székhelyéről a küldemény először „elköltözött”, majd „címezett ismeretlen” jelzéssel érkezett vissza a hatósághoz, ügyvezetője címéről pedig kétszeri megkísérlés után is „nem kereste” jelzéssel. A fentiekre tekintettel a Hatóság kezdeményezte a Fővárosi Törvényszék Cégbíróságánál a Lifemax Kft-vel szemben (ebben az időpontban Maxigor Kft-re volt már megváltoztatva a cég neve) az ismeretlen székhelyű cég megszüntetésére irányuló eljárás megindítását.

A Hatóság újbóli felhívására a [...] a Kötelezett előfizetésében lévő telefonszámmal kapcsolatban azt a választ adta, hogy az egy virtuális felhőszolgáltatással egybekötött VoIP telefonszám, amelyet egy szoftveren keresztül lehet használni, helytől függetlenül az interneten keresztül, így az adatkezelés konkrét helyének meghatározása nehézségekbe ütközik. A vizsgálati eljárás során a telekommunikációs szolgáltatóktól beszerzett további adatok alapján Kötelezett diszpécseri a

telefonszámot a szoftveren keresztül több magyarországi helyszínről, magánszemélyek internetelőfizetésein keresztül használták, így nagy valószínűséggel otthonról dolgoztak.

3. A lefolytatott hatósági eljárás menete és körülményei

A Hatóság NAIH-1795-1/2014/H. számon 2014. szeptember 11-én értesítette Kötelezettet a hatósági eljárás megindításáról, továbbá különböző kérdések megválaszolására hívta fel.

A Hatóság a fentiekben túl Kötelezett akkori székhelyén (1149 Budapest, Nagy Lajos király útja 112.) helyszíni szemle lefolytatását rendelte el, amelyről szintén értesítette előzetesen a céget. A helyszínen a cég részéről nem jelent meg senki, az ott található „PEMF Medical egészségcentrum” elnevezésű iroda zárva volt. Később a cég akkori ügyvezetője, Nagy Lajos e-mailben jelezte a Hatóságnak, hogy a cég székhelye 1117 Budapest, Október huszonharmadika u. 8-10. 4. emeletre változott, így erre a helyszínre tűzte ki a Hatóság később a helyszíni szemlét.

A Hatóság a cég új székhelyén a helyszíni szemle során azzal szembesült, hogy az nem végez ott gazdasági tevékenységet, a címen egy székhelyszolgáltató cég ad székhelyet Kötelezettnek és csak az oda érkező iratokat veszi át és továbbítja e-mailben. A szemle időpontjában Kötelezett részéről ebben az esetben sem jelent meg képviselő.

A kötelezett www.pemf.hu címen elérhető honlapjával kapcsolatban később megállapításra került, hogy azt időközben megváltoztatták és a cég részéről kapcsolattétel céljából csak a 1590 Budapest, Pf. 182. postafiók cím szerepelt már ebben az időszakban. A honlapon továbbá egy „vásárlói tájékoztató” elnevezésű menüpontban az az újonnan kitett tájékoztatót szerepelt, hogy a cég 2014. szeptember 26-án felfüggesztette kereskedelmi tevékenységét. A honlap jelenleg már egyáltalán nem érhető el.

Később a Kötelezett a NAIH-1795-3/2014/H. számú végzésre válaszolva előadta, hogy 2014. augusztus 30-ával megszüntette kereskedelmi tevékenységét. Korábban a cég „vizonteladó partner” és „kereskedelmi ügynök” alvállalkozók bevonásával végezte tevékenységét. A válasz szerint „vizonteladó partner” üzemeltetett call centert, amelyhez Kötelezett technikai támogatásként kizárólag a szoftvert ([...]) biztosította. Az ügyfélszolgálati feladatokat a cég munkavállalója otthonról, távmunkában látta el. A cég csupán a vásárlók adatait kezelte, olyan formában, hogy a vizonteladó azt papír alapon bocsátotta Kötelezett rendelkezésére. A Kötelezett válaszában nem jelölte meg pontosan, hogy mely vállalkozásokkal állt vizonteladói, ügynöki szerződéses kapcsolatban, a feltett kérdések nagy részére nem válaszolt, továbbá válaszait alátámasztó dokumentumokat sem csatolt a nyilatkozatához.

A fentiekre tekintettel a Hatóság újból felhívta a korábbi végzésben feltett konkrét kérdésekre történő válaszadásra, továbbá az elmaradt iratszolgáltatás teljesítésére a Kötelezettet, amelyet az ismételt felhívás ellenére sem teljesített. A Hatóság emiatt eljárási bírsággal sújtotta Kötelezettet. A bírság határidőre történő meg nem fizetése miatt a Hatóság intézkedett annak a Nemzeti Adó- és Vámhivatal közreműködésével történő végrehajtása felől.

A Hatóság a fentiek után megkereste a Baranya Megyei Kormányhivatal Fogyasztóvédelmi Felügyelőséget, mivel a Kötelezett tevékenységét ez a szerv is vizsgálta. A megküldött határozatokból kiderül, hogy a panaszosok 2014. január 30-án, illetve 2014. május 15-én vettek részt termékbemutatón.

Az egyik fogyasztó által leírt panasz szerint a rendezvény úgy zajlott, hogy előzőleg telefonon keresték meg az érintettet, majd részére postai úton meghívót küldtek a rendezvényre. A termékbemutató során a megjelentekről hőkamerás fényképfelvételt készítettek és egy készülékre

is rá kellett tenniük a kezüket pár percig. A termékbemutató végén kiosztották a megjelenteknek a vizsgálati eredményeket, amely az érintett szív- és érrendszeri diagnózisát és annak értékelését tartalmazza. A bemutatón elhangzott, hogy az értékesített termék orvostechikai eszköz. A rendezvényt a Kötelezett megbízásából a Jugis 2007 Kft. (9023 Győr, Mészáros Lőrinc út 12., a továbbiakban: Jugis Kft.) képviselői tartották.

A Felügyelőség által megküldött iratok között szerepelt a fogyasztók által kitöltött „Áruvásárlási megrendelő” elnevezésű dokumentum, amelyen a terméket megvásárló vevő személyes adatait kell feltüntetni. A Felügyelőség által megküldött, fogyasztók által kitöltött példányokon a termék értékesítési ára (380.000 Ft) is szerepel.

Az „Áruvásárlási megrendelő” kitöltendő részei alatt apró betűs tájékoztatás figyelmeztet, hogy az űrlap hátoldalán olvashatóak az „Általános eladási feltételek” és a „Hitelintézeti gyorskölcsönnel kapcsolatos tájékoztatás”. Aláírásával a vásárló egy hét pontból álló „nyilatkozat-listát” fogad el, illetve nyilvánít ki saját nyilatkozataként, köztük a következőket: „5. Igazolom, hogy az Általános Szerződési Feltételeket (ÁSZF) megismertem és 1 példányban átvettem”, illetve „7. (...) Hozzájárulok ahhoz, hogy az Eladó felhasználhatja adataimat saját direkt marketing tevékenysége során, kedvezményes áruvásárlási ajánlatokkal megkeressen”. A nyomtatvány hátulján megtalálható az „Általános Eladási Feltételek” elnevezésű szabályzat, melynek 12. pontja alatt a következőket mondja ki a vásárlók adatainak kezeléséről: „Vevő hozzájárulása esetén az általa megadott személyes adatok – név, születési idő és hely, anyja neve, állandó lakhely –, kizárólag az Eladó által kínált jövőbeni áruvásárlási ajánlatok, hírlevelek Vevő részére történő továbbítása céljából kerülhetnek felhasználásra, e célhoz kötötten (jövőbeni marketing tevékenység). Ezen adatokat Eladó nyilvánosságra nem hozza, harmadik személy részére át nem adja. (...) Vevőnek jogában áll különösen a megrendelésen feltüntetett elérhetőségeken tájékoztatást kérni a személyes adatai kezeléséről; adatai helyesbítését, illetve – a jogszabályban elrendelt adatkezelések kivételével – törlését kérni. A Vevő az adatkezeléshez történő hozzájárulását bármikor módosíthatja, illetve visszavonhatja.” Végül pedig hivatkozik a szabályzat a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvényre.

Ezen felül megvizsgálásra került egy „ELIXOR Kutatási-Fejlesztési Program Csomag TÁJÉKOZTATÓ” elnevezésű dokumentum, amelyet a termékbemutatón megjelentek tölthettek ki. A csatlakozási feltételek között az alábbiak szerepelnek:

- a) Résztvevő 6 havonta kérdőív kitöltésével beszámol az ELIXOR Divine Pulzáló Mágnessterápiás készülék rendeltetésszerű használatával kapcsolatos tapasztalatairól.
- b) Írásban hozzájárul ahhoz, hogy Kötelezett a kérdőíven megadott személyes adatait kezelje, a kérdőív kérdéseire adott válaszait a résztvevő utónevének és életkorának (pl. Zsuzsa, 62) a megjelölésével publikálja, nyilvánosságra hozza.
- c) Írásban hozzájárul ahhoz, hogy Kötelezett a csatlakozók részére biztosított konzultációk során megadott személyes adatait kezelje, a konzultációkon feltett kérdéseket és a kérdésekre adott válaszokat a résztvevő utónevének és életkorának a megjelölésével publikálja, nyilvánosságra hozza.
- d) Írásban hozzájárul ahhoz, hogy Kötelezett a csatlakozók részére biztosított kontrollmérések eredményeit adatkezelőként kezelje, és a résztvevő utónevének és életkorának a megjelölésével publikálja, nyilvánosságra hozza.
- e) Írásban hozzájárul ahhoz, hogy a fenti adatokat Kötelezett statisztikai és közvélemény kutatási célokra felhasználja [...] az eredményeket nyilvánosságra hozza.

A tájékoztató végül utal arra, hogy a fenti adatkezelés a Magyarországon hatályos adatvédelmi jogszabályokban foglalt rendelkezések és Kötelezett adatvédelmi szabályának betartásával történik. A tájékoztató szerint a konzultációban résztvevő személyek számára a cég a megvásárolt

termék használatával kapcsolatos kedvezményeket biztosít, így díjmentes orvosi, természetgyógyászati, illetve magnetoterapeuta konzultációt és évente két alkalommal kontroll mérést a cég mérőműszerparkja segítségével az általa fenntartott központokban. Az érintett a programból bármikor kiléphet. A tájékoztatón további információ nem olvasható. Megjegyzendő, hogy a tájékoztatón nem a Kötelezett neve, hanem az Elixor Trade Kft. (akkori székhelye: 1096 Budapest, Telepy u. 24.), a továbbiakban: Elixor Trade Kft.) került feltüntetésre, levelezési címként azonban a Kötelezett postafiókcíme van megadva (1590 Budapest, Pf. 182.) a dokumentum végén pedig a Kötelezett pecsétje szerepel. A kiállított számlán és áruvásárlási megrendelőn is a Kötelezett neve szerepel eladóként.

A Hatóság a továbbiakban ügyfélként vonta be az eljárásba az Elixor Medical Zrt-t (1149 Budapest, Nagy Lajos király útja 112., a továbbiakban: Elixor Zrt.), az Elixor Trade Kft.-t, továbbá a CALLWORK Kft-t, mint Kötelezettel feltehetően üzleti kapcsolatban álló vállalkozásokat és nyilatkozattételre, valamint iratszolgáltatásra hívta fel azokat.

Az Elixor Trade Kft. a végzésre adott válaszában úgy nyilatkozott, hogy sem Kötelezettel, sem az Elixor Zrt-vel kereskedelmi kapcsolatot nem tartott fent, terméket nem értékesített részükre és nem is vásárolt tőlük.

Az Elixor Zrt. a végzésre adott válaszában szintén úgy nyilatkozott, hogy sem Kötelezettel, sem az Elixor Trade Kft-vel kereskedelmi kapcsolatot nem tartott fent, terméket nem értékesített részükre és nem is vásárolt tőlük.

A CALLWORK Kft. a végzésre adott válaszában arról nyilatkozott, hogy ügynöki és csomagküldő értékesítéssel foglalkozik, továbbá call centert is üzemeltet. A call centeres tevékenység során kerül sor adatkezelésre. A CALLWORK Kft. Kötelezett viszonteladói és ügynöki értékesítője volt, ennek keretében terméknépszerűsítő (Elixor Divine pulzáló mágnesterápiás orvostechnikai eszköz) rendezvényeket szervezett az ország egész területén, azonban együttműködésüket szeptember végén megszüntették. A CALLWORK Kft. nyilatkozatában kitért arra, hogy korábban okleveles tanácsadókkal végezte tevékenységét. A call centeres munkatársak vásárolt adatbázisból végezték telefonos munkájukat. Válaszához csatolt továbbá egy adatbázisvásárlásról kiállított román nyelvű számlát (vevő: CALLWORK Kft., eladó: [...] s.r.l.).

A csatolt viszonteladói szerződés szerint a Kötelezett a termék forgalmazója, a CALLWORK Kft. pedig vállalja a termék reklámozását, ajánlását, a megrendelések felvételét, viszonteladói értékesítését, a termék kiszállítását és a vásárlóknak történő átadását. A szerződés szerint a CALLWORK Kft. Kötelezett által megszabott minőségi színvonal, szokásos üzleti gyakorlat, politika és elképzelések alapján fejt ki üzleti tevékenységét. A CALLWORK Kft. tevékenységét úgy kívánja folytatni, hogy ismeretterjesztő, egészségmegőrzéssel kapcsolatos és termékbemutató tartását saját jogán, költségére, felelősségére és kockázatára szervezi. A CALLWORK Kft. továbbá vállalja a szerződésben, hogy Kötelezett részére lefolytatja a fejlesztési programot. Ennek keretében az érintettek anonim tapasztalatait kiértékeli, azt analitikus és grafikon formába foglalja és továbbítja Kötelezett felé. A program célja a készülék a felhasználók egészségügyi és fizikai valamint szellemi állapotára gyakorolt hatásának vizsgálata önkéntes adatnyújtási alapon.

A Hatóság újbóli végzés kibocsátásával újabb nyilatkozattételre hívta fel a CALLWORK Kft-t. A kérdések elsősorban arra vonatkoztak, hogy a cég hol kezel személyes adatokat, üzemeltet call centert, hol található Kötelezett megbízásából tartott rendezvényekre meghívott személyek adatait tartalmazó adatbázis, összesen hány termékbemutatót tartott a cég a megbízási jogviszony alapján és pontosan milyen adatokat gyűjtött a termékbemutatókon a megjelentektől. A cég a végzésre ismételt felhívás ellenére sem válaszolt az eljárás lezárásáig, ezért a Hatóság eljárási bírsággal

sújtotta. A bírság határidőre történő meg nem fizetése miatt a Hatóság intézkedett annak a Nemzeti Adó- és Vámhivatal közreműködésével történő végrehajtása felől.

A fentiek után a Hatóság tanúként idézte a Kötelezett volt ügyvezetőjét, Nagy Lajost. Az idézett személy meghallgatásán elmondta, hogy a [...] Kft.-től szerezte be a Kötelezett az értékesített mágnesterápiás termékeket. Kötelezett önállóan kizárólag a vevőkkel tartotta a kapcsolatot a termék kiszállítása és a számlázás kapcsán, a termékbemutatókat a megbízott alvállalkozók tartották (CALLWORK Kft., Jugis Kft. és International Euro Trade Kft.). Elmondása szerint a termékbemutatók helyszínein a bérleti díjat a Kötelezett fizette. A Lifemax Kft.-vel kapcsolatban annyit tudott elmondani, hogy ez a cég is üzemeltetett az érintettek meghívásához call centert. A call centeres tevékenység végzésével megbízott alvállalkozók saját adatbázisból dolgoztak. Személyes adatokat az alvállalkozások nem továbbítottak Kötelezettnek. A meghívókat is ezek a megbízott alvállalkozók küldték Kötelezett nevével feltüntetve, a telefonhívásokat is az ő nevében bonyolították és adták el a terméket. Országszerte tartottak Kötelezett megbízásából termékbemutatókat, minden hétköznap. Havonta nagyjából 150-200 darab terméket értékesítettek. A meghívókon a személyes adatok megadására és a személyi igazolvány bemutatására azért volt szükség, hogy a meghívottakat azonosítani tudják. A kiküldött postai meghívókat az alvállalkozók szerkesztették, azokat azonban Kötelezett is jóváhagyta.

A [...] Kft. felmondta a beszállítói szerződést a céggel. Ennek oka az volt, hogy az Egészségügyi Engedélyezési és Közigazgatási Hivatal megtiltotta a gyártónak a kínált pulzáló mágnesterápiás termék forgalmazását. Nagy Lajos ekkor eladta a cégben a részesedését és lemondott ügyvezetői tisztségéről Hegedűs Tibor részére, akinek valamennyi céges iratot átadta.

A Hatóság a fentiek után tanúként idézte Hegedűs Tibort, aki személyes meghallgatásán úgy nyilatkozott, hogy időközben átadta a céget Durdev Zoran szerb állampolgárnak, valamennyi céges irattal együtt, akinek egyébként a megbízásából vásárolta meg a céget a korábbi ügyvezetőtől, Nagy Lajostól. A cég átadásáról szóló iratokat az idézett a Hatóság rendelkezésére bocsátotta.

A Hatóság tanúként idézte Kötelezett jelenlegi ügyvezetőjét Durdev Zorant, aki azonban a meghallgatásra nem jelent meg, az idézés „nem kereste” jelzéssel érkezett vissza a Hatósághoz.

Fentiek után a Hatóság tanúként idézte a CALLWORK Kft. ügyvezetőit, Kozák Csabát és Molnár Attilát, akik azonban a meghallgatásra szintén nem jelentek meg. Kozák Csaba az idézésnek a cég székhelyén történt átvétele ellenére nem jelent meg a meghallgatásra, ami miatt a Hatóság eljárási bírsággal sújtotta. Molnár Attila a postai úton történt idézésre szintén nem jelent meg, a Hatóság ezért őt is eljárási bírsággal sújtotta.

A Hatóság ezért helyszíni szemle lefolytatását rendelte el a CALLWORK Kft. székhelyén a 1027 Budapest, Bem József u. 6. fszt. alatt. A szemle során a Hatóság képviselői azzal szembesültek, hogy ott a cég nem végez gazdasági tevékenységet, a címen egy székhelyszolgáltató cég ([...] Kft.) ad székhelyet a cégnek és csak az oda érkező iratokat veszi át és továbbítja. A szemle időpontjában a CALLWORK Kft. részéről nem volt jelen képviselő. A helyszínen lefoglalásra került több olyan kitöltött áruvásárlási megrendelő is, amit a vásárlástól elállni szándékozó vevők juttattak vissza a céghez. Ezeket eladóként Kötelezett, szerződéses partnerként a CALLWORK Kft., akkori nevén Divine Fizioterápiás Kft.-ként került feltüntetésre. Az iratok között fellelhető továbbá az ELIXOR Kutatási-Fejlesztési Program Csomagról szóló tájékoztatás aláírt példánya is, amelyen az Elixor Trade Kft. került feltüntetésre, viszont azon Kötelezett pecsétje szerepel az ügyfélaláírás alatt.

A Hatóság a helyszínen lefoglalt céges iratokból értesült továbbá arról, hogy a Vas Megyei Kormányhivatal Fogyasztóvédelmi Felügyelősege fogyasztóvédelmi eljárásban vizsgálta a CALLWORK Kft. (ekkor még: Divine Fizioterápiás Kft. név alatt) a Kötelezett megbízásából

Szombathelyen tartott termékbemutatóját, amely során hangfelvételt készített a teljes rendezvényről. A Felügyelőség az eljárást lezáró határozatában fogyasztóvédelmi bírságot szabott ki a CALLWORK Kft-vel szemben tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat folytatása miatt.

A Hatóság belföldi jogsegély keretein belül beszerezte a bemutatón készült hangfelvételt, jegyzőkönyvet és az esemény meghívóját. A meghívó névre szóló és ugyanolyan módon néz ki, mint amit a panaszosok is eljuttattak a Hatósághoz, meghívóként Kötelezett neve került azon feltüntetésre. A hangfelvétel és a felvett jegyzőkönyv szerint a telefonos tájékoztatás során az érintettet koleszterin és vércukorszint mérésről tájékoztatták, ami a helyszínen nem valósult meg. Az előadás elején a megjelentekről hőkamerás felvételt készítettek és a véroxigén szintjüket mérték meg. A bemutató az Elixor mágnesterápiás terméket reklámozta, amelyet a helyszínen nem lehetett megvásárolni, hanem Kötelezettől lehetett megrendelni. A rendezvény végén a megjelenteknek kérésükre a hőkamerás felvételeket kiértékeltek a cég alkalmazottjai.

A fentiekén túl megállapításra került, hogy Kötelezett a [...] -vel együttműködési szerződést kötött magánszemély fogyasztók részére történő hiteltermék terjesztése és értékesítése céljából. A szerződés alapján a [...] kölcsönt folyósít a Kötelezett által értékesítendő termék ügyfelek általi megvásárlásához úgy, hogy az ügyfélnek az áruhitel szerződés aláírásával tett felhatalmazása alapján a [...] a kölcsön összegét az ügyfél helyett és nevében a termék vételére jogcímén közvetlenül Kötelezettnek utalja. A hitelkérelmeken megadott adatok valóságtartalmáért a szerződés alapján Kötelezett felel. A szerződés szerint továbbá Kötelezett felel alvállalkozója megfelelő képzettségéért és jogszabályban meghatározott engedélyéért, ha alvállalkozói szerződést köt a hiteltermék értékesítése céljából. A [...] és [...] számú ügyekben a [...] -től beszerzett táblázat alapján megállapítható, hogy tevékenysége alatt Kötelezett termékének megvásárlása érdekében, a különböző megbízott alvállalkozások előadói által megtartott termékbemutatókon összesen 486 személy kötött hitelszerződést, 156.735.000 Ft értékben. A termékek megvásárlása céljából felvett hitel átlagos összege 322.500 Ft személyenként. Ezeknél a számoknál a tényleges vásárlók száma, illetve a lebonyolított forgalom minden bizonnyal nagyobb volt, mivel az csupán a termék megvásárlása érdekében kölcsönszerződést kötő érintettek adatait és a felvett kölcsön összegét tartalmazza.

II. Az ügyben alkalmazandó jogszabályi előírások:

Az Infotv. 3. § 2. pontja szerint: *„személyes adat: az érintettel kapcsolatba hozható adat – különösen az érintett neve, azonosító jele, valamint egy vagy több fizikai, fiziológiai, mentális, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára jellemző ismeret –, valamint az adatból levonható, az érintettre vonatkozó következtetés”,*

Az Infotv. 3. § 3. pont a) és b) alpontjai szerint: *„különleges adat: a faji eredetre, a nemzetiséghez tartozásra, a politikai véleményre vagy pártállásra, a vallásos vagy más világnézeti meggyőződésre, az érdek-képviseleti szervezeti tagságra, a szexuális életre vonatkozó személyes adat, továbbá az egészségi állapotra, a kóros szenvedélyre vonatkozó személyes adat, valamint a bűnügyi személyes adat.”*

Az Infotv. 7. pontja értelmében *„hozzájárulás: az érintett akaratának önkéntes és határozott kinyilvánítása, amely megfelelő tájékoztatáson alapul, és amellyel félreérthetetlen beleegyezését adja a rá vonatkozó személyes adatok – teljes körű vagy egyes műveletekre kiterjedő – kezeléséhez”,*
 9. pontja szerint *„adatkezelő: az a természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki vagy amely önállóan vagy másokkal együtt az adatok kezelésének célját meghatározza, az adatkezelésre (beleértve a felhasznált eszközt) vonatkozó döntéseket meghozza és végrehajtja, vagy az általa megbízott adatfeldolgozóval végrehajthatja”;*

10. pontja szerint „adatkezelés: az alkalmazott eljárástól függetlenül az adatokon végzett bármely művelet vagy a műveletek összessége, így például gyűjtése, felvétele, rögzítése, rendszerezése, tárolása, megváltoztatása, felhasználása, lekérdezése, továbbítása, nyilvánosságra hozatala, összehangolása vagy összekapcsolása, zárolása, törlése és megsemmisítése, valamint az adatok további felhasználásának megakadályozása, fénykép-, hang- vagy képfelvétel készítése, valamint a személy azonosítására alkalmas fizikai jellemzők (pl. ujj- vagy tenyérnyomat, DNS-minta, íriszkép) rögzítése”.

11. pontja értelmében „adattovábbítás: az adat meghatározott harmadik személy számára történő hozzáférhetővé tétele”.

Az Infotv. 4. és 5. §-a szerint: „(1) Személyes adat kizárólag meghatározott célból, jog gyakorlása és kötelezettség teljesítése érdekében kezelhető. Az adatkezelésnek minden szakaszában meg kell felelnie az adatkezelés céljának, az adatok felvételének és kezelésének tisztességesnek és törvényesnek kell lennie.

(2) Csak olyan személyes adat kezelhető, amely az adatkezelés céljának megvalósulásához elengedhetetlen, a cél elérésére alkalmas. A személyes adat csak a cél megvalósulásához szükséges mértékben és ideig kezelhető. [...]

5. § (1) Személyes adat akkor kezelhető, ha

- a) ahhoz az érintett hozzájárul, vagy
- b) azt törvény vagy - törvény felhatalmazása alapján, az abban meghatározott körben - helyi önkormányzat rendelete közérdeken alapuló célból elrendeli (a továbbiakban: kötelező adatkezelés).”

Az Infotv. 14. § szerint „az érintett kérelmezheti az adatkezelőnél

- a) tájékoztatását személyes adatai kezeléséről,
- b) személyes adatainak helyesbítését, valamint
- c) személyes adatainak - a kötelező adatkezelés kivételével - törlését vagy zárolását.”

Az Infotv. 20. § (2) bekezdése alapján „az érintettet az adatkezelés megkezdése előtt egyértelműen és részletesen tájékoztatni kell az adatai kezelésével kapcsolatos minden tényről, így különösen az adatkezelés céljáról és jogalapjáról, az adatkezelésre és az adatfeldolgozásra jogosult személyéről, az adatkezelés időtartamáról, arról, ha az érintett személyes adatait az adatkezelő a 6. § (5) bekezdése alapján kezeli, illetve arról, hogy kik ismerhetik meg az adatokat. A tájékoztatásnak ki kell terjednie az érintett adatkezeléssel kapcsolatos jogaira és jogorvoslati lehetőségeire is.”

Az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. törvény (Eüak.) 4. §-a alapján:

„(1) Az egészségügyi és személyazonosító adat kezelésének célja:

- a) az egészség megőrzésének, javításának, fenntartásának előmozdítása,
- b) a betegellátó eredményes gyógykezelési tevékenységének elősegítése, ideértve a szakfelügyeleti tevékenységet is,
- c) az érintett egészségi állapotának nyomon követése,
- d) a népegészségügyi, közegészségügyi és járványügyi érdekből szükségessé váló intézkedések megtétele,
- e) a betegjogok érvényesítése.

(2) Egészségügyi és személyazonosító adatot az (1) bekezdésben meghatározottakon túl – törvényben meghatározott esetekben – az alábbi célokból lehet kezelni:

- a) egészségügyi szakember-képzés,
- b) orvos-szakmai és epidemiológiai vizsgálat, elemzés, az egészségügyi ellátás tervezése, szervezése, költségek tervezése,
- c) statisztikai vizsgálat,
- d) hatásvizsgálati célú anonimizálás és tudományos kutatás,

- e) az egészségügyi adatot kezelő szerv vagy személy hatósági vagy törvényességi ellenőrzését, szakmai vagy törvényességi felügyeletét végző szervezetek munkájának elősegítése, ha az ellenőrzés célja más módon nem érhető el, valamint az egészségügyi ellátásokat finanszírozó szervezetek feladatainak ellátása,
- f) a társadalombiztosítási, illetve szociális ellátások megállapítása, amennyiben az az egészségi állapot alapján történik,
- g) az egészségügyi ellátásokra jogosultak részére a kötelező egészségbiztosítás terhére igénybe vehető szolgáltatások rendelkezésének és nyújtásának, valamint a gazdaságos gyógyszer-, gyógyászati segédeszköz- és gyógyászati ellátás rendelési szabályai betartásának a vizsgálata, továbbá a külön jogszabály szerinti szerződés alapján a jogosultak részére nyújtott ellátások finanszírozása, illetve az ártámogatás elszámolása,
- h) bűnüldözés, továbbá a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvényben meghatározott feladatok ellátására kapott felhatalmazás körében bűnmegelőzés,
- i) a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvényben meghatározott feladatok ellátása, az abban kapott felhatalmazás körében,
- j) közigazgatási hatósági eljárás,
- k) szabálysértési eljárás,
- l) ügyészégi eljárás,
- m) bírósági eljárás,
- n) az érintettnek nem egészségügyi intézményben történő elhelyezése, gondozása,
- o) a munkavégzésre való alkalmasság megállapítása függetlenül attól, hogy ezen tevékenység munkaviszony, közalkalmazotti és közszolgálati jogviszony, hivatásos szolgálati viszony vagy egyéb jogviszony keretében történik,
- p) közoktatás, felsőoktatás és szakképzés céljából az oktatásra, illetve képzésre való alkalmasság megállapítása,
- q) a katonai szolgálatra, illetve a személyes honvédelmi kötelezettség teljesítésére való alkalmasság megállapítása,
- r) munkanélküli ellátás, foglalkoztatás elősegítése, valamint az ezzel összefüggő ellenőrzés,
- s) az egészségügyi ellátásokra jogosultak részére vényen rendelt gyógyszer, gyógyászati segédeszköz és gyógyászati ellátás folyamatos és biztonságos kiszolgáltatása, illetve nyújtása érdekében,
- t) a munkabalesetek, foglalkozási megbetegedések - ideértve a fokozott expozíciós eseteket is - kivizsgálása, nyilvántartása és a szükséges munkavédelmi intézkedések megtétele,
- u) az egészségügyi dolgozókkal szemben lefolytatott etikai eljárás,
- v) eredményesség alapú támogatásban részesülő gyógyszerek, gyógyászati segédeszközök eredményességének, támogatásának megállapítása, és ezen gyógyszerekkel kezelt kórképek finanszírozási eljárásrendjének alkotása,
- w) betegút-szervezés,
- x) az egészségügyi szolgáltatások minőségének értékelése és fejlesztése, az egészségügyi szolgáltatások értékelési szempontjainak rendszeres felülvizsgálata és fejlesztése,
- y) az egészségügyi rendszer teljesítményének ellenőrzése, mérése és értékelése,
- z) az egészségügyi ellátásokra jogosult részére a hatásos és biztonságos gyógyszerelés elősegítése, valamint a költséghatékony gyógyszeres terápia kialakítása érdekében,
- zs) az Európai Unió belüli határon átnyúló egészségügyi ellátáshoz kapcsolódó jogok érvényesítése.
- (3) Az (1)-(2) bekezdésekben meghatározott céloktól eltérő célra is lehet az érintett, illetve törvényes vagy meghatalmazott képviselője - megfelelő tájékoztatáson alapuló - írásbeli hozzájárulásával egészségügyi és személyazonosító adatot kezelni.
- (4) Az (1)-(2) bekezdések szerinti adatkezelési célokra csak annyi és olyan egészségügyi, illetve személyazonosító adat kezelhető, amely az adatkezelési cél megvalósításához elengedhetetlenül szükséges."

III. Megállapítások:

1. A termékbemutatók általános jellemzői

Az árubemutatóval egybekötött termékértékesítési tevékenység a hagyományostól eltérő kereskedelmi formák egyike, ahol az ügyletkötés természetéből adódóan a vásárlók több tekintetben is (fogyasztói jogok érvényesülése, tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat elleni védelem és a személyes adataik kezelése vonatkozásában biztosított) fokozott védelmet igényelnek.

Meglehetősen elterjedt gyakorlatnak mondható, hogy az árubemutatót szervező vállalkozások rendezvényeiket egészségnapként, szűrővizsgálatként, ingyenes állapotfelmérésként (pl. érrendszer- és cukorbetegség-diagnosztika és kockázatelemzésként) hirdetik meg. Ezeken a rendezvényeken az egészséges életmódról tartott előadásokkal próbálják meggyőzni az érintetteket a bemutatott termékek nélkülözhetetlenségéről és igyekeznek rábírní őket azok megvásárlására. Az egészségnapok jellemző célcsoportja az idősebb korosztály, akik egy kifejezetten sérülékeny fogyasztói kört alkotnak, hiszen fokozottan érzékenyek minden olyan új termékre, terápiás lehetőségre, amely állapotuk javulását, tüneteik enyhítését és gyógyulást ígér, ezért akár anyagi erejüket meghaladó kiadásokra is hajlandóak.

Általános tapasztalat, hogy a szervező vállalkozások igyekeznek elkerülni a hatósági jelenléteket a termékbemutatókon, ezért szórólapok helyett személyre szóló meghívókkal és telefonos megkeresésekkel toborozzák a résztvevőket.

2. A Kötelezett tevékenysége, adatkezelői felelőssége

Kötelezett „pulzáló mágnesterápiás” termékek forgalmazásával foglalkozik, melyeket termékbemutatókon népszerűsít. A termékbemutatókat egészségügyi szűrővizsgálatnak nevezi, azonban az azokon végzett állapotfelmérések, az elhangzó, egészséges életmóddal kapcsolatos előadások révén, valójában rendkívül drágán kíván árucikkeket értékesíteni a megjelentek részére.

a) A fogyasztó részére Kötelezett nevében a kettejük között létrejött megbízási szerződés alapján különböző alvállalkozók (CALLWORK Kft., Jugis 2007 Kft., International Euro Trade Kft.) kötik meg a szerződéseket. Kötelezett megbízása alapján ezen alvállalkozói tartották meg azon termékbemutatókat, ahol Kötelezett által kínált terméket népszerűsítették az előadók.

A CALLWORK Kft. által csatolt megbízási szerződés alapján megbízott a Kötelezett által megszabott minőségi színvonal, szokásos üzleti gyakorlat, politika és elképzelések alapján fejtette ki üzleti tevékenységét. A CALLWORK Kft. továbbá vállalta a szerződésben, hogy Kötelezett részére lefolytatja az ún. Elixor Kutatási-Fejlesztési Programot.

b) Kötelezett termékbemutatóira a résztvevőket egyrészt telefonos hívásokkal, másrészt közvetett módon, a www.pemf.hu honlapon megadott elérhetőség útján toborozta. Az első esetben tehát a kapcsolatfelvétel Kötelezett részéről, a második esetben viszont az érintett részéről történik. Az előadás iránt érdeklődő a telefonos regisztráció során, majd később a helyszínen történő megjelenésével jelzi részvételi szándékát. A hívások lebonyolításával megbízott call center cégeket Kötelezett bízta meg az érintettek toborzásával.

A telefonon történő megkereséshez saját adatbázisokat használtak Kötelezett megbízásából a call centeres tevékenységet folytató alvállalkozók, a megszerzett adatokat egy [...] nevű programba töltötték fel, majd ezen keresztül intézték a hívásokat is. A [...] szoftverre Kötelezett fizetett elő és ő bocsátotta alvállalkozói rendelkezésére. Akinek a direkt marketing hívások során sikerül felkelteni az érdeklődését, annak postai úton névre szóló meghívót küldenek. A meghívott személy egy

családtagját, ismerősét magával viheti a rendezvényre, erre utal a meghívón szereplő társ neve, lakcíme, telefonszáma, e-mail címe és hozzátartozói minősége rubrikák (házastárs, egyéb rokon, barát, ismerős) kitölthetősége.

c) A termékbemutató kezdetén az előadóterembe történő belépés előtt Kötelezett megbízása alapján, de a megbízott alvállalkozásokkal munkaviszonyban lévő előadók a megjelentektől elkérik a meghívottaknak előzetesen postai úton kézbesített meghívót, az azokon kitöltött személyes adatokkal, így a meghívott és társa nevével, lakcímeivel, telefonszámaival és e-mail címeivel. A meghívó továbbá felhívja arra az érintettek figyelmét, hogy a rendezvényre személyi igazolványaikat azonosítás céljából hozzák magukkal.

A rendezvények alatt tehát a forgalmazott termékek értékesítését végzi Kötelezett viszonteladók bevonásával. A viszonteladó ügynökei tartják meg a termékbemutatókat, az értékesítés során megszabott keretek között. A viszonteladók az értékesítés után százalékos részesedést kapnak. A fogyasztó részére a Kötelezett állítja ki a számlát, és a fogyasztói szavatossági jogokat is ő elégíti ki.

d) A fentiekben feltárt tényállás alapján megállapítható, hogy a Kötelezett határozta meg alapvetően az adatkezelés célját és az adatkezelésre vonatkozó döntéseket is hozott. A rendezvényeket az ő megbízása alapján szervezték korábbi partnerei (CALLWORK Kft., Jugis 2007 Kft. és International Euro Trade Kft.), valamint tartották meg azokat a vele szerződésben álló viszonteladók. A Kötelezett tehát egyértelműen adatkezelőnek minősül. Ezt támasztja alá, hogy a kiküldött meghívókon a személyes adatok megadását kérő kérdőív tartalmát Kötelezett hagyta jóvá, a vevőkkel megkötött szerződéseken is a Kötelezett került feltüntetésre szerződő félként, valamint az Elixor Kutatás-Fejlesztési Program tájékoztatóján is a Kötelezett került feltüntetésre, mint a program lebonyolítója. Ugyanakkor a megbízott alvállalkozások is részt vettek az adatkezelésben, mivel konkrét utasításokat a létrejött szerződés szerint nem kaptak, a termékbemutatók menetét így maguk határozták meg. A termékbemutatók megtartása szempontjából ezért együttes adatkezelés valósulhatott meg, mivel valószínűsíthetően a megbízott partnerek is elláttak adatkezelői feladatokat.

A CALLWORK Kft. és a Kötelezett között létrejött megbízási szerződés szerint a megbízott vállalja a termék reklámozását, ajánlását, a megrendelések felvételét, viszonteladói értékesítését, a termék kiszállítását és a vásárlóknak történő átadását. A szerződés szerint a CALLWORK Kft. a Kötelezett által megszabott minőségi színvonal, szokásos üzleti gyakorlat, politika és elképzelések alapján fejt ki üzleti tevékenységét. A CALLWORK Kft. továbbá vállalja a szerződésben, hogy a fejlesztési program keretében az érintettek anonim tapasztalatait kiértékeli, azt analitikus és grafikonformába foglalja és továbbítja a Kötelezett felé. A program célja a készülék felhasználók egészségügyi és fizikai valamint szellemi állapotára gyakorolt hatásának vizsgálata önkéntes adatnyújtási alapon. A szerződés a fentiekben túl további konkrét utasítást nem tartalmaz az adatkezeléssel kapcsolatban. A fentiek alapján megállapítható, hogy valószínűsíthetően a megbízott partnerek is elláttak adatkezelői feladatokat, azok adatkezelői felelősségének megállapítására a továbbiakban külön adatvédelmi hatósági eljárás során nyílhat lehetőség.

Az eljárás során ügyfélként szereplő Elixor Trade Kft. és Elixor Medical Zrt. a rendelkezésre álló információk szerint az adatkezelésben nem vettek részt, vonatkozásukban jogellenességet az eljárás nem tárt fel. A Kötelezett tehát a termékbemutató megtartásához kapcsolódó marketing célú adatkezelés alapvető célját határozta meg, valamint annak folyamatára vonatkozóan is hozott döntéseket, így adatkezelőnek minősül.

e) Az Infotv. 14. § a) és c) pontjai alapján az érintett kérelmezheti az adatkezelőnél tájékoztatását személyes adatai kezeléséről és személyes adatainak - a kötelező adatkezelés kivételével - törlését

vagy zárolását. Az Infotv. 17. § (2) bekezdése szerint a személyes adatot törölni kell, ha az érintett a 14. § c) pontjában foglaltak szerint kéri.

A hatósági eljárás alapját képező vizsgálati eljárásokban a panaszosok arról számoltak be, hogy a termékbemutatókra történő telefonos meghívásukkor nem kaptak azzal kapcsolatban megfelelő tájékoztatást, hogy adataik honnan származnak. Az adatkezelő ráadásul az egyik panaszos által előadottak alapján törlési kötelezettségének sem tett eleget, mivel előfordult, hogy őt kifejezett kérése ellenére ugyanazon a telefonos elérhetőségén többször is kereste.

A Kötelezett volt ügyvezetőjének tanúmeghallgatásán elhangzottak alapján a call centeres tevékenység lefolytatásával több alvállalkozót bízott meg, ezek közül kettő a CALLWORK Kft. és a Lifemax Kft. voltak. A nyilatkozatok és a csatolt megbízási szerződés szerint a hívásokhoz szükséges adatbázist a megbízott vállalkozások biztosították. Az értékesíteni kívánt termékkel és bemutatókkal kapcsolatos információkat azonban Kötelezett bocsátotta a call centert üzemeltető cégek rendelkezésére. A fentiekén kívül a szerződések nem tartalmazzak további utasítást a megbízottak részére az adatkezeléssel kapcsolatban. Mivel a call center üzemeltetéssel megbízott vállalkozások saját adatbázisból, önállóan választották ki a hívott érintetteket, így ebből a szempontból ők minősülnek adatkezelőnek, ezért a törlési és az adatok forrásáról történő tájékoztatási kötelezettség is őket terheli. A Hatóság nem vizsgálta jelen ügyben a call centeres tevékenység ellátásával megbízott alvállalkozások adatkezelői felelősségét, így ezzel kapcsolatban további megállapítást nem tesz. Ezen vállalkozások adatkezelői tevékenysége külön adatvédelmi hatósági eljárás alapját képezheti.

3. Célhoz kötött adatkezelés követelménye

Az Infotv. 4. § (1)-(2) bekezdései szerint személyes adat kizárólag meghatározott célból, jog gyakorlása és kötelezettség teljesítése érdekében kezelhető. Az adatkezelésnek minden szakaszában meg kell felelnie az adatkezelés céljának, az adatok felvételének és kezelésének tisztességesnek és törvényesnek kell lennie. Csak olyan személyes adat kezelhető, amely az adatkezelés céljának megvalósulásához elengedhetetlen, a cél eléréséhez szükséges. Jogosulatlan adatkezelésnek minősül az a gyakorlat, amely során olyan személyes adatok megadását kéri az adatkezelő, amely az adatkezelés céljának megvalósulásához nem elengedhetetlenül szükséges.

Az Adatvédelmi Munkacsoportnak a célhoz kötöttségről szóló 3/2013. számú véleménye szerint „A célhoz kötöttséggel szorosan összefügg az átláthatóság elve, ami előre láthatóságot jelent és biztosítja az adatalany rendelkezését adatai felett. Az előre láthatóság alapján az adatalany tudomással bír arról, hogy adatai miként kerülnek kezelésre, ami (jog)biztonságot teremt mind az adatalany, mind pedig az adatkezelő részére. Az előre láthatóság ezt meghaladón figyelembe veszi az adatalany jogos várakozását az adatkezeléssel kapcsolatban.”

a) A Kötelezett „Kezembem az egészségem” megnevezéssel, egészségügyi szűrővizsgálatként tünteti fel rendezvényeit a névre szóló meghívókon, valamint a telefonos tájékoztatások során, kiemelve, hogy az azon való részvétel ingyenes. Az, hogy a rendezvény és az adatkezelés célja valójában termékértékesítés, az érintett számára egyértelműen nem derül ki. Amint az az eljárás során kiderült, az adatkezelés valódi célja nem a meghívóból kiolvasható egészségügyi cél, hanem üzleti cél. A felhívás és előzetes tájékoztatás sem utal egyértelműen a rendezvény valós céljára, tehát a termékértékesítésre, hanem szűrővizsgálatnak, egészséges életmóddal kapcsolatos előadásnak mutatja be a tevékenységet, a címzett így nem értesül előzetesen a rendezvény és ahhoz kapcsolódó adatkezelés valódi céljáról. Mivel a termékbemutató valós célja egyértelműen a termékértékesítés és nem a szűrővizsgálatok lefolytatása, ezért az ahhoz kapcsolódó adatkezelés a homályos és félrevezető tájékoztatás miatt nem felel meg az Infotv. 4. § (1)-(2) bekezdéseiben meghatározott célhoz kötött adatkezelés elvének.

b) Az egyes termékbemutatókon megjelent érintettektől az előadók a személy nevének, címének, telefonszámának és e-mail címének megadását kérték, amely adatokat a meghívó alján található adatlpra kellett kitölteni. A meghívón az a rövid tájékoztatás olvasható, hogy a gyorsabb helyi ügyintézés és azonosítás céljából kéri a fenti adatok megadását, továbbá a személyi igazolvány bemutatását. Tekintettel azon körülményre, hogy a meghívottakat már előzetesen telefonon keresték a rendezvényre történő invitálás céljából egy lakóhelyükhöz közel eső rendezvényre (így minimálisan az adatkezelő már tisztában van az érintett nevével, lakcímével és telefonszámával), a Hatóság álláspontja szerint ellentétes a célhoz kötött adatkezelés követelményével és az adatminimalizálás elvével, ha egy már elvileg rendelkezésre álló lista alapján még egyszer elkéri a megjelent személy valamennyi adatát. A Hatóság álláspontja alapján, elegendő a személyazonosság ellenőrzéséhez a megjelent személy nevének a lista alapján történő ellenőrzése. További elérhetőségi adatok (pl. e-mail cím), rögzítése és tárolása azonban csupán a személyazonosság ellenőrzése céljából nem indokolt és ezért ellentétes az Infotv. 4. § (1)-(2) bekezdéseiben megfogalmazott célhoz kötött adatkezelés elvével. Az ügyben tapasztalt körülmények alapján a valódi adatkezelési cél valószínűsíthetően a megjelentek adatainak későbbi direkt marketing célokra történő felhasználása, amiről azonban szintén nem hangzott el tájékoztatás.

c) A Hatóság rendelkezésére álló meghívók szerint személyi igazolvány felmutatására hívja föl a megjelenteket a termékbemutatók szervezője. Ennek a meghívón olvasható tájékoztatás szerint az a célja, hogy a rendezvényt lebonyolító személyt azonosítani tudják, tehát, hogy megbizonyosodjanak arról, hogy a belépni kívánó személy ténylegesen szerepel a meghívottak listáján. A Hatóság álláspontja szerint ennek ellenőrzésére elegendő lenne a név bemondása is és annak ellenőrzése a listán. A személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló 2005. évi CXXXIII. törvény (a továbbiakban: Szvtv.) 26. § (1) bekezdés a) pontja alapján a rendezvény biztosítását ellátó személy jogosult a területre belépő vagy az ott tartózkodó személyt kiléte igazolására, a belépés, illetőleg a tartózkodás céljának közlésére, jogosultságának igazolására felhívni, ennek megtagadása vagy a közölt adatok nyilvánvaló valótlanúsága esetén - a megbízó eltérő rendelkezésének hiányában - az érintett belépését, ott-tartózkodását megtiltani, és távozásra felszólítani. Ez alapján tehát az Szvtv. 1. § (3) bekezdésében feltüntetett szakképesítések valamelyikével rendelkező személy elkérheti a megjelentek személyi igazolványát a fentiek érdekében. Tekintettel azonban arra, hogy a Kötelezett többszöri felhívásra sem nyilatkozott arról, hogy a személyi igazolványt miért kéri el a megjelentektől, illetve ennek jogalapját nem igazolta, a termékbemutatóra belépők személyi igazolványának felmutatására jogosulatlanul kötelezik az érintetteket a rendezvény megtartásával megbízott alvállalkozók.

d) A termékbemutatókon az érintettek számára kiosztott tájékoztató szerint lehetőség volt belépni egy ún. Elixor Kutatási-Fejlesztési Programba, amellyel kapcsolatban a résztvevők vállalják, hogy meghatározott időközönként (a tájékoztató szerint hat havonta) kérdőív kitöltésével beszámolnak a készülék használatával kapcsolatos tapasztalataikról. Az érintett hozzájárul ahhoz, hogy az adatkezelő a kérdőív kitöltése során megadott személyes adatokat, a biztosított egészségügyi konzultációk során megadott személyes adatokat és a program során biztosított kontrollmérések eredményei során megadott személyes adatokat kezelje és a válaszokat a résztvevő utónevének és életkorának (pl. Zsuzsa, 62) a megjelölésével nyilvánosságra hozza. Az érintett ahhoz is hozzájárul, hogy a megadott személyes adatokat az adatkezelő statisztikai és közvéleménykutatási célokra használja fel és azok eredményeit nyilvánosságra hozza. Megjegyzendő, hogy a nyomtatványon végig az Elixor Trade Kft. neve szerepel szerződő félként, így adatkezelőként, azonban a Kötelezett pecsétjével lett az a végén ellátva. A tájékoztatás szerint a program célja felhasználói tapasztalatok gyűjtése és nem klinikai (közvélemény kutatás jellegű) adat és tapasztalat gyűjtése referencia adatbázis létrehozás céljából a klinikai jellegű kutatások és műszaki-technológiai- szoftver fejlesztések támogatására, elősegítésére. A programból bármikor kiléphet az érintett. A résztvevők számára felajánlott kedvezmény, hogy díjmentes konzultációs lehetőséget biztosít a cég a termék

használatával kapcsolatban orvosok, természetgyógyászok és „okleveles magnetoterapeuták” segítségével.

A hatósági eljárás során beszerzett adatok és nyilatkozatok, illetve Kötelezett volt ügyvezetőjének meghallgatása során tett nyilatkozata szerint sem Kötelezett, sem megbízott alvállalkozói nem foglalkoztattak olyan munkavállalókat, akik orvosi konzultációt tartottak volna az érintettek számára. Ezen felül a kért adatok és azok alapján feldolgozott eredmények, statisztikák sem Kötelezett honlapján, sem máshol nem lettek nyilvánosságra hozva a fenti módokon. A nyomtatványok alapján feltehető, hogy Kötelezett egy másik vállalkozás (Elixor Trade Kft.) által korábban összeállított biankó szerződést íratott alá az érintettekkel, azonban az abban hivatkozott fejlesztési program lefolytatására egyáltalán nem került sor. A Hatóság rendelkezésére áll olyan fogyasztói nyilatkozat is, amely szerint egy vásárló érdeklődik a Kötelezett megbízott alvállalkozójánál, hogy kilépési nyilatkozata ellenére meg kell-e küldenie az eddigi eredményeit Kötelezettnek. Ez alapján megállapítható, hogy a termékbemutatókon elhangzottak alapján az érintettek úgy tudták, hogy a fejlesztési program elindult.

Összegzésképpen elmondható, hogy Kötelezett tevékenysége az előadás során egészség-megőrzési célúnak beállított termékek értékesítésében merül ki elsősorban, ezen felül a rendelkezésre álló adatok szerint nem végez olyan tevékenységet, ami indokoltá tenné, hogy a vásárlóik egészségügyi állapotával is tisztában legyen. A Hatóság álláspontja szerint egy termékbemutató megtartásához és a termékértékesítés ösztönzéséhez nem szükséges ahhoz kapcsolódó egészségügyi adatkezelés, statisztika gyártás, illetve az érintettek eredményeinek, így különleges adatainak nyilvánosságra hozatala. Ez megtévesztésül, a valódi adatkezelési cél leplezésére szolgálhat a nagyobb érdeklődés felkeltése érdekében (egészségügyi programnak meghirdetett termékértékesítés).

Az Infotv. 4. § (2) bekezdése alapján csak az adatkezelés céljának megvalósulásához elengedhetetlen, a cél elérésére alkalmas személyes adat kezelhető és a cél megvalósulásához szükséges mértékben és ideig. Mivel egy termékbemutató elsődleges célja az áruértékesítés, annak eléréséhez nem elengedhetetlenül szükséges, hogy az azt megtartó különböző különleges adatok megadását kérje a megjelentektől egy olyan fejlesztési program keretében, ami egyébként a valóságban meg sem valósult. Ez akkor sem indokolt, hogy ha a termékbemutatón egyébként egészség-megőrzési, vagy gyógyászati célra alkalmasnak mondott eszközöket kívánják értékesíteni a megjelentek részére. Ez a gyakorlat különösen annak fényében sérti a célhoz kötött adatkezelés elvét, hogy a megfelelő tájékoztatás hiányában nem is állapítható meg, hogy a felvett személyes adatoknak mi lesz a későbbiekben a sorsa.

e) A Kötelezett adatkezelési gyakorlata a megtévesztő jellegű tevékenységek folyamatossága miatt az Infotv. 4. § (1) bekezdésében szereplő célhoz kötött adatkezeléssel szorosan összefüggő tisztességes adatkezelés elvét is sérti. A Hatóság álláspontja szerint az adatkezelés tisztességtelen, ha az érintett hozzájárulása egy olyan adatkezelési célhoz kötődik, amely a valóságban a tájékoztatás ellenére egyáltalán nem valósul meg. Az érintett ezért folyamatos megtévesztésben van a személyes adatai kezelésével kapcsolatban, ami súlyosan sérti a tisztességes adatkezelés elvét. Az adatkezelés tisztességes volta a törvényességet is magában foglaló követelmény, az érintett információs önrendelkezési jogának, és ezen keresztül magánszférájának, emberi méltóságának tiszteletben tartását jelenti: az érintett nem válhat kiszolgáltatottá az adatkezelővel, sem más személlyel szemben. Az adatalany mindvégig alanya kell, hogy maradjon a személyes adatok kezelésével járó folyamatnak, és nem válhat annak pusztá tárgyává. Az adatalanyokról történő tömeges, cél nélküli adatgyűjtés tisztességtelen, különös tekintettel arra, hogy azt egy termék kelendőségének felkeltése érdekében végzi a Kötelezett.

Megállapítható tehát, hogy a Kötelezett gyakorlata nem felel meg az Infotv. 4. § (1)-(2) bekezdéseiben előírt célhoz kötött és tisztességes adatkezelés elvének.

4. Tájékoztatási kötelezettség

Az Infotv. 20. § (2) bekezdése úgy rendelkezik az adatkezelő előzetes tájékoztatási kötelezettségéről, hogy az adatkezelés megkezdése előtt egyértelműen és részletesen tájékoztatni kell az érintettet az adatai kezelésével kapcsolatos minden tényről. Így különösen az adatkezelés céljáról és jogalapjáról, az adatkezelésre és az adatfeldolgozásra jogosult személyéről, az adatkezelés időtartamáról, illetve arról is, hogy kik ismerhetik meg az adatokat. A tájékoztatásnak ki kell terjednie az érintett adatkezeléssel kapcsolatos jogaira és jogorvoslati lehetőségeire is.

a) Az egyes termékbemutatók előtt a megbízott előadók a megjelent személyek nevének, címének, telefonszámának és e-mail címének megadását kérték a meghívó alján szereplő rubrikákban. A meghívón szereplő tájékoztatás alapján az adatok felvételére a megjelentek személyazonosságának ellenőrzése és a gyorsabb ügyintézés céljából kerül sor. Arra vonatkozóan viszont a meghívó nem tartalmaz semmilyen tájékoztatást, hogy a rendezvény helyszínén való gyorsabb ügyintézés érdekében miért van szükség az érintettek elérhetőségi adataira. A rendezvény helyszínén az esetleges vizsgálatok (pl. hőkamerás fénykép készítése) foganatosítása érdekében a Hatóság álláspontja szerint elég a megjelentek nevével tisztában lenni, aminek azonban az eljárás során megállapítottak szerint rendelkezésre kell állnia egy lista formájában a megbízott alvállalkozóknál. A meghívókkal kapcsolatban így nevek és elérhetőségi adatok kezeléséről, az így felvett adatok további sorsáról semmilyen tájékoztató nem található sem a meghívón, sem más dokumentumon. Az érintettek így nem kaptak előzetesen tájékoztatást ezen adatkezelés céljáról és jogalapjáról. Az érintett jogairól és jogorvoslati lehetőségeiről történő tájékoztatás is teljes egészében hiányzik.

b) Az „Áruvásárlási megrendelő” elnevezésű szerződésen megadott személyes adatok – a dokumentum hátulján olvasható „Általános eladási feltételek” 12. pontjában rögzített név, születési idő és hely, anyja neve, állandó lakhely – felvétele során sem nyújt megfelelő tájékoztatást a Kötelezett. Az említett 12. pont ugyan meghatározza az adatkezelés célját, adatkezelő személyét és röviden utal a fontosabb érintetti jogokra, azonban nem ad tájékoztatást az adatkezelés időtartamáról, valamint a jogorvoslati lehetőségekről és helytelenül jelöli meg az érintettek jogairól rendelkező jogszabályt is.

A Kötelezett továbbá nem tett eleget a lap alján olvasható tájékoztatás tekintetében a hozzájárulás Infotv. 3. § 7. pontjában rögzített definíciójának sem, ugyanis az apró betűs tájékoztatóval nem valósult meg annak, az érintettek megfelelő tájékoztatására vonatkozó eleme. Az adatvédelmi munkacsoport 15/2011. számú véleményének III.A.1. pontja kifejti, hogy „a tájékoztatásnak jól láthatónak (betűtípus és betűméret), feltűnőnek és minden részletre kiterjedőnek kell lennie.”

c) A termékbemutatón megjelentek, az Elixor Kutatás-Fejlesztési Programról szóló nyomtatványon azt tájékoztatást kapják, hogy az abba a különböző kedvezmények hatására belépő érintettek által hat havonta kitöltött kérdőívekre adott válaszok és azokban megadott egészségügyi adatok feldolgozásra kerülnek, majd az eredmények Kötelezett honlapján keresztnév és életkor feltüntetéssel akár publikálásra is kerülhetnek, mint vásárlói vélemény. A dokumentum csupán a következő mondatot tartalmazza a megvalósuló adatkezelés adatvédelmi szempontjaival kapcsolatban: „Az adatkezelés a Magyarországon hatályos adatvédelmi jogszabályokban foglalt rendelkezések, és az Elixor Trade Kft. adatvédelemre vonatkozó szabályzatának betartásával és figyelembevételével történik.” A fenti tájékoztatás rendkívül szűkszavú és nem ad megfelelő tájékoztatást az Infotv. 20. §-ában előírt egyéb kötelezettségekről, nevezetesen az adatkezelésre jogosult személyéről, az adatkezelés időtartamáról, illetve arról, hogy a kezelt adatokat kik ismerhetik

meg, azok harmadik személy számára továbbításra kerülnek-e. A tájékoztató az érintett jogorvoslati lehetőségeit sem jelöli meg. Ezen felül a programban részt venni kívánó érintettet az egész dokumentumban végig félrevezetően tájékoztatják az adatkezelő személyéről, mivel annak az adatkezelésben egyáltalában nem érintett Elixor Trade Kft-t jelöli meg a nyomtatvány, holott azon Kötelezett pecsétje szerepel, annak aláírására Kötelezett rendezvényein került sor, és az érintettek is Kötelezethez – közvetlenül, vagy alvállalkozóján keresztül – fordultak ezzel kapcsolatos kérdéseikkel. A Hatóság a fentiekben túl azt is kiemeli, hogy – a nyomtatványban szereplő információkkal ellentétben – maga a program egyáltalán nem valósult meg, így az egész adatkezeléssel kapcsolatos tájékoztatás megtévesztő, az gyakorlatilag egy nem létező adatkezeléshez és emiatt teljességgel cél nélküli adatgyűjtéshez kapcsolható.

A fentiek miatt az érintettek tehát nincsenek megfelelő módon tájékoztatva arról, hogy a különleges adataikat milyen célból és joggal kezel az adatkezelő.

Mivel az egyes termékbemutatókon a megadni kért személyes adatok kezelésével kapcsolatban az érintettek nem kapnak megfelelő tájékoztatást, ezért az adatkezeléshez történő hozzájárulásuk nem tekinthető tájékozottnak. Az érintetteknek a rendezvényre történő belépéskor elkért, az „áruvásárlási megrendelőn” megadott, továbbá az Elixor Kutatási-Fejlesztési Programban elküldött különleges személyes adataik tekintetében az adatkezelés célja nem határozható meg a számukra rendelkezésre álló információk alapján. Ez a gyakorlat ellentétes Infotv. 3 § 7. pontjával, ami az adatkezeléshez való érvényes hozzájárulást az érintett megfelelő tájékozottságához, önkéntességéhez és annak félreérthetetlen jellegéhez köti. Az adatkezelés céljának elhallgatása és elégtelen tájékoztatás alapján nem jöhet létre olyan érvényes adatkezelés, ami azt az érintett előzetes hozzájárulásához köti.

A Kötelezett tehát megsértette az Infotv. 20. §-ban előírt követelményt az előzetes tájékoztatási kötelezettségről, mivel a termékbemutatóin elégtelen, megtévesztő, továbbá önmaguk nyilatkozataival is ellentmondó tájékoztatást adtak az érintettek részére. Ez a gyakorlat ellentétes az Infotv. által előírt előzetes tájékoztatási kötelezettség elvével.

A fentiek alapján Kötelezett a termékbemutatóira történő meghívások során nem tett eleget az Infotv. 14. § a) és c) pontjaiban előírt kötelezettségeknek, mivel nem kaptak az érintettek megfelelő tájékoztatást az adatkezelő személyéről és adataik kezelésének jogalapjáról.

5. Az adatkezelés jogalapja: az érintett hozzájárulása

Az Infotv. 5. § (1) bekezdése szerint személyes adat akkor kezelhető, ha ahhoz az érintett hozzájárul, vagy azt törvény elrendeli. Az Infotv. 5. § (2) bekezdés a) pontja szerint különleges adat akkor kezelhető, ha ahhoz az érintett írásban hozzájárul. Az Infotv. szerinti egyéb jogalap alkalmazása a vizsgált adatkezelés tekintetében nem merült fel.

a) Az Eüak 4. § (1) és (2) bekezdése tételesen sorolja fel, hogy egészségügyi adatok kezelése milyen célokból történhet. A 4. § (3) bekezdése szerint az (1)-(2) bekezdésekben meghatározott céloktól eltérő célra is lehet az érintett, illetve törvényes vagy meghatalmazott képviselője – megfelelő tájékoztatáson alapuló – írásbeli hozzájárulásával egészségügyi és személyazonosító adatot kezelni.

Kötelezett kereskedelmi tevékenysége kapcsán nem írja elő más jogszabály a kötelező adatkezelést, így az előadások kezdetén beszédett meghívón szereplő személyes adatokat, a vevőkkel kitöltetett áruszárlási megrendelő lapon megadott személyes adatokat csak hozzájárulásuk megléte esetén lehet kezelni. Az egészségi állapottal kapcsolatos, az Elixor-Kutatás Fejlesztési Programra hivatkozva gyűjtött személyes adatok kezeléséhez pedig csak az érintett írásbeli hozzájárulása esetén kerülhet sor.

A vizsgált adatkezelések esetében az adatkezelés jogalapja tehát az érintett – az egészségügyi adatok tekintetében írásbeli – hozzájárulása lehet. A hozzájárulás az Infotv. 3. § 7. pontja szerinti meghatározás alapján akkor tekinthető megadottnak, ha az önkéntes elhatározáson, valamint megfelelő tájékoztatáson alapul, határozott, félreérthetetlen, továbbá azt az érintett előzetesen adta meg, vagyis ha valódi választási lehetőség áll az érintett rendelkezésére és megfelelően tájékoztatják az adatkezelés céljáról, jogalapjáról és annak körülményeiről.

Az Adatvédelmi Munkacsoport 2011. július 13-án elfogadott, a hozzájárulás fogalmának meghatározásáról szóló 15/2011. számú véleménye kifejti, hogy a tájékozott hozzájárulás magában foglalja *a tények és következmények megismerését és értékelését, érthető nyelvezettel, megfelelő mélységű és pontos / helyes információ nyújtását, az adatkezelés releváns körülményeiről teljes körben, melyben benne vannak a hozzájárulás megadásának következményei is. Az adatkezeléshez adott hozzájárulás akkor önkéntes, ha tényleges választási lehetőség létezik; a hozzájárulásnak konkrétan meghatározott adatkezeléshez illetve adatkezelési műveletekhez szükséges rendelkeznie [...]*.

A Hatóság által az eljárás lefolytatása során tapasztaltak szerint a személyes adatok kezelésével kapcsolatos tájékoztatás elmaradt, illetve elégtelen, továbbá maga az adatkezelés is legtöbbször cél nélküli. Ez mind az egyes termékbemutatókon megjelent érintettek beléptetése, mind a termék megvásárlásához a megjelentekkel kitöltetett dokumentumok, mind pedig az Elixor Kutatás-Fejlesztési Programmal kapcsolatban felmerült. Mivel az érintettek nem rendelkeznek az adatkezeléssel kapcsolatban elégséges információkkal, ezért nem kaptak megfelelő tájékoztatást, így az adataik kezeléséhez való hozzájárulások nem tekinthetők tájékozottnak, az adatkezelés jogalapja ezért hiányzik.

b) A telefonos ügyfélszolgálat üzemeltetésével megbízott alvállalkozások a rendelkezésre álló adatok szerint saját adatbázist használtak Kötelezett által meghatározott célokra. Az állampolgári panaszokhoz kapcsolódó törlési kötelezettség nem teljesítését illetően a Hatóság jelen határozatában megállapítást nem tesz, mivel ebben az esetben az adatkezelő nem Kötelezett, hanem az adatbázisba az adatokat felvivő call center üzemeltető vállalkozás lesz, így a törlési kötelezettség is őket terheli az Infotv. 17. § (2) bekezdése alapján. Az érintett alvállalkozások adatkezelése a későbbiekben külön adatvédelmi hatósági eljárás megindítását alapozhatja meg.

6. Szerződéskötés során kezelt adatok

Az üzleten kívül fogyasztóval kötött szerződésekről szóló 213/2008. (VIII. 29.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés b) pontja szerint a vállalkozás vagy harmadik személy által termékértékesítés céljából szervezett utazás, rendezvény alkalmával a termék vásárlójával szerződést kell kötni, azonban a jogszabály a szerződés adattartalmáról nem szól. Ennek helyes meghatározásakor figyelembe kell venni az Infotv. 4. §-ában megfogalmazott célhoz kötöttség követelményét, és csak olyan személyes adat kezelhető, amely kezelése megfelel a célnak. A fogyasztóval üzleten kívül kötendő szerződés megkötésnek célja, hogy a vásárló a jogszabályban meghatározott idő alatt az elállási jogát gyakorolhassa, illetve ennek során igazolni tudja, hogy mely cégtől milyen terméket vett. Tehát az eladó megnevezése, azonosítása a cél, nem pedig a vevő azonosítása.

A termékbemutató rendezvényeken megkötött szerződések, az úgynevezett „Áruvásárlási megrendelők” nagyon bő adattartalommal rendelkeznek. Azokat a rajtuk lévő adatmezők alapján nem csak készpénzes, hanem hitellel történő vásárlásra is használják. Hiteligényléssel történő vásárlás esetében az ezeken megadott adatok kezelését nem csak a Kötelezett – mint függő ügynök –, hanem a hitelintézet is végzi. A nem hitelfelvételi, hanem adásvételi célból megadott adatok tekintetében azonban egyedül a Kötelezett minősül adatkezelőnek, mivel ilyenkor az érintett

által megadott személyes adatokat nem juttatják el a hitelintézetnek is. Abban a tekintetben, hogy milyen adatok esetében tekinti magát adatkezelőnek a Kötelezett, az általa használt dokumentumok és adott utasítások alapján azonban nem egyértelmű. Az „Áruvásárlási megrendelő” hátulján található „Általános eladási feltételek” elnevezésű szabályzat 12. pontja név, születési hely és idő, anyja neve és lakcím adat megadásáról rendelkezik és ad rövid tájékoztatást azok kezelésének körülményeiről.

Az érintettek által a CALLWORK Kft-nek visszaküldött elállási nyilatkozatokhoz mellékelte, kitöltött áruvásárlási megrendelők alapján, ugyanazt a nyomtatványt töltetik ki hitelre történő vásárlás és készpénzes vásárlás esetében is, mivel a nyomtatvány a kitöltendő adatok tekintetében nem tesz különbséget a készpénzes vásárló és a kölcsönigénylő között. A Hatóság birtokába a CALLWORK Kft. székhelyén helyszíni szemlén lefoglalt kitöltött készpénzes „Áruvásárlási megrendelő” nyomtatványok nem egy esetben a következő adatokat is tartalmazták: érintett születési neve, személyi igazolvány száma, lakcímkártya száma, adószám, mióta lakik jelenlegi lakcímén, milyen jogcímen lakik jelenlegi lakcímén, telefonszáma, állampolgársága, legmagasabb iskolai végzettsége, családi állapota. A nyomtatvány tehát összemosza egymással a hiteligenylési célból és az adásvétel céljából kezelt adatokat.

A Hatóság álláspontja szerint az „Áruvásárlási megrendelő” dokumentumon megadott személyes adatok kezelésének két, egymástól elkülönülő célja van, az egyik a termékértékesítés, a másik a direkt marketing.

A termékértékesítéshez kapcsolódóan a vevő azonosítása keretében a szerződés adattartalma a kiállított számla adattartalmával megegyező lehet, ez pedig az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény 169. § e) pontja alapján a vásárló neve és címe. Ezen túl a teljesítéshez, azzal összefüggésben a kapcsolattartáshoz szükséges elérhetőségi adatok kezelését tartja indokoltnak a Hatóság. A vásárló nevét és címét meghaladó adatkör felvételére az „Áruvásárlási megrendelő” dokumentum „Általános eladási feltételeinek” 12. pontja értelmében (a születési hely és idő, valamint anyja neve) a Kötelezett direkt marketing tevékenysége adja az adatkezelési célt.

A szabályzatban előírtakhoz képest a vizsgált áruvásárlási megrendelőkön szerepelt az érintettek személyazonosító igazolvány száma, melynek szerződésben való szerepeltetése szükségtelen, mert az természetes személy azonosításra nem alkalmas, az az okmány azonosításához szükséges. A polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény 11. § (1) m) és n) pontja szerint a központi nyilvántartás tartalmazza *a polgár személyazonosító igazolványának, továbbá személyi azonosítójáról és lakcíméről kiadott hatósági igazolványának okmányazonosítóját; valamint személyazonosító igazolványa kiadásának, érvényességének, cseréjének, elvesztésének, eltulajdonításának, megsemmisülésének, találásának, visszaadásának, leadásának, elvételének adatait.* A nyilvántartásból azonban *a polgár, illetve jogi személy és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet kérelmére, a felhasználás céljának és jogalapjának igazolása esetén a 17. § (2) a) pont szerint a név, lakcím és értesítési cím adatok (felvilágosítás a lakcímről és az értesítési címről) szolgáltatathatók.* A (4) bekezdés szerint *a központi szerv a személyazonosító igazolvány, továbbá a személyi azonosítóról és lakcímről szóló hatósági igazolvány okmányazonosítóját megjelölő kérelmező részére a felhasználás céljának és jogalapjának igazolása nélkül is adatszolgáltatást teljesít az okmányok kiadásáról, érvényességének, elvesztésének, eltulajdonításának, megsemmisülésének, találásának, megkerülésének tényéről.*

A nyilvántartásból tehát csak arra vonatkozó információ kérhető, hogy az adott személyi okmány érvényes-e, de ezen túlmenően nem kaphatók adatok az igazolvány birtokosáról. A név-és lakcímadatok az okmány számának ismeretétől függetlenül igényelhetők.

A személyazonosító igazolvány számán túl az adószám, mióta lakik jelenlegi lakcímén, milyen jogcímen, családi állapota, legmagasabb iskolai végzettsége adatok felvétele és kezelése a Hatóság álláspontja szerint szintén jogsértő, ugyanis ezen adatok kezelése a jogviszonyból fakadó egyetlen jog gyakorlásával vagy kötelezettség teljesítésével sem támasztható alá.

Ezen túlmenően a Hatóság álláspontja szerint a Kötelezett által direkt marketing célból kezelt adatkör (név, cím, születési hely és idő, anyja neve) nem felel meg az Infotv. 4. § (2) bekezdésében előírt szükségesség elvének, ugyanis ebből a célból szükségtelen kezelni az érintettek születési hely és anyja neve adatát.

7. Fentiekre tekintettel a Hatóság az Infotv. 3. § 7. pontja, 4. § (1)-(2) bekezdéseinek, 5. § (1) bekezdésének a) pontja és (2) bekezdésének a) pontja és 20. § (1)-(2) bekezdéseinek megsértése miatt a rendelkező részben foglaltak szerint döntött és jelen határozatban a Kötelezettet adatvédelmi bírság megfizetésére kötelezte.

Jelen határozat természetesen nem tanúsítja a Kötelezett által végzett adatkezelés jogszerűségét azon kérdésekben, melyek vizsgálatára az adatvédelmi hatósági eljárás során nem került sor.

IV. Eljárási szabályok:

Jelen határozat a Ket. 71. § (1) bekezdésén és a 72. § (1) bekezdésén alapul.

A határozat a Ket. 73/A. § (3) bekezdése alapján a közlés napján jogerőre emelkedik. A fellebbezést a Ket. 100. § (1) bekezdésének d) pontja zárja ki. A határozat bírósági felülvizsgálatának lehetőségét a Ket. 100. § (2) bekezdése biztosítja, a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság illetékességét a polgári perrendtartásáról szóló 1952. évi III. törvény (továbbiakban: Pp.) 326. § (7) bekezdése alapján állapítottam meg. A keresetlevél benyújtásának helyét és idejét a Pp. 330. § (2) és (3) bekezdése határozza meg.

Az Infotv. 61. § (1) bekezdésének f) pontja értelmében a Hatóság az Infotv. 61. § (3) bekezdése szerinti, százezer forinttól tízmillió forintig terjedő bírság kiszabására jogosult jogellenes adatkezelés megállapítása esetén. A bírság összegét a Hatóság jogszabályon alapuló mérlegelési jogkörében eljárva az Infotv. 61. § (4) bekezdése alapján határozta meg.

A Hatóság a bírság kiszabása során figyelembe vette az ügy összes körülményeit, így különösen az érintettek számát, a jogsértés súlyát és a jogsértés ismétlődő jellegét az alábbi szempontok szerint:

- Az érintettek száma: A vizsgált időszakban Kötelezett jelentős számú termékbemutató szervezésére adott megbízást, amelyek az ország egész területére kiterjedtek, havonta 150-200 darab terméket sikerült értékesíteniük. Kötelezett termékének megvásárlása céljából igényelt hitelt összesen 486 személy. Ezeknél a számoknál a tényleges vásárlók száma, az termékbemutatókon megjelent nem vásárló érintettek száma, illetve a lebonyolított forgalom minden bizonnyal nagyobb volt, mivel ezek csupán a termék megvásárlása érdekében kölcsönszerződést kötő érintettek adataira és a felvett kölcsön összegére utalnak. Tekintettel arra, hogy Kötelezett a rendelkezésre álló szerződések és adatok szerint 2014 január és 2014 szeptembere között végezte tevékenységét, az adatkezeléssel érintett személyek száma több ezres nagyságrendűre tehető.
- A jogsértés súlya: Kötelezett az Infotv. számos rendelkezését megsértette, így az általa elkövetett jogsértés súlyosnak minősül. A termék értékesítése céljából megtévesztő tájékoztatást adott az érintetteknek, mivel szűrővizsgálat, orvosi konzultáció címen hirdette termékbemutatókat. Kötelezett továbbá cél nélkül gyűjtötte az Elixor Kutatás-Fejlesztési Programra hivatkozva az érintettek különleges adatait, a program azonban a valóságban

meg sem valósult. Ezen felül összemosta egymással az áruvásárlási megrendelőkön a hiteligenylési és adásvételi célból kezelt adatokat, a direkt marketing célból történő adatkezelésről pedig nem adott megfelelő tájékoztatást.

- A jogsértés ismétlődő jellege: Kötelezett az ország egész területén, rendszeresen végezte tevékenységét.

Bírságnövelő tényezőként vette figyelembe a Hatóság, hogy Kötelezett által végzett adatkezeléssel érintettek köre igen széles. Bírságnövelő tényezőként értékelte továbbá azt is a Hatóság, hogy az adatkezelés különleges (egészségügyi) adatokat is érintett, illetve sérülékeny érintetti körrel szemben – jellemzően az idős korosztály – tanúsították a jogellenes magatartást.

Mivel az eljárás alapját képező termékbemutatók tartása elterjedt jelenségnek számít Magyarországon, a Hatóság a kiszabott bírságösszeg meghatározásakor figyelemmel volt a bírsággal elérni kívánt generálpreventív célra is, mellyel a Hatóság valamennyi érintett piaci szereplő magatartásának a határozatban előírt irányba történő befolyásolását kívánja elérni.

A bírságösszeg meghatározása során a Hatóság figyelembe vette továbbá Kötelezett gazdasági súlyát, így különösen azt, hogy az eladni kívánt termékét viszonylag magas áron (380.000 Ft/db) kínálta, és működése alatt azokból jelentős mennyiséget értékesített, ezzel összefüggésben pedig jelentős pénzforgalmat bonyolított és árbevételt realizált (a [...]re vonatkozó dokumentáció alapján a termékbemutatókon összesen 486 személy kötött csak hitelszerződést az eladni kívánt termékre, 156.735.000 Ft értékben).

A bírságot a megfelelő számlaszámra megfizetni a pénzforgalom lebonyolításáról szóló 18/2009. (VIII. 6.) MNB rendelet (a továbbiakban: MNB rendelet) 25. § a) pontjának aa) alpontjában (átutalás), b) pontjának bb) alpontjában (készpénzbefizetés fizetési számlára), c) pontjának ca) alpontjában (készpénzáttutalás) felsorolt fizetési módok formájában lehet. A kötelezettség teljesítése során irányadó az MNB rendelet VI. fejezete, azzal a kitételrel, hogy a Hatóság épületében nincs lehetőség a bírságösszeg befizetésére.

A késedelmi pótlék mértékéről szóló tájékoztatás az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 165. § (2) bekezdésében foglaltakon alapul. Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 42. § (3) bekezdése szerint a jogerősen kiszabott és meg nem fizetett bírság, valamint a meg nem fizetett bírság miatt jogerősen kiszabott és meg nem fizetett késedelmi pótlék köztartozásnak minősül, és adók módjára kell behajtani.

A Ket. 74. §-a alapján a Kötelezett a teljesítési határidő lejárta előtt benyújtott kérelmében, annak igazolásával kérheti a Hatóságtól a pénzfizetési kötelezettség teljesítésére halasztás vagy a részletekben történő teljesítés (a továbbiakban együtt: fizetési kedvezmény) engedélyezését, ha rajta kívülálló ok lehetetlenné teszi a határidőre való teljesítést, vagy az számára aránytalan nehézséget jelentene.

A határidő lejárta után az ügyfél – feltéve, hogy a végrehajtást még nem indították meg – az igazolási kérelem egyidejű benyújtásával kérhet fizetési kedvezményt. Ha a Hatóság elutasítja az igazolási kérelmet és a fizetési kedvezmény iránti kérelmet, egyidejűleg dönt a végrehajtás megindításáról is.

A fizetési kedvezmény iránti eljárásért az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 29. § (1) bekezdése értelmében 3.000 Ft illetéket kell fizetni. Az Itv. 73. § (1) bekezdésének megfelelően a közigazgatási hatósági eljárási illetéket az eljárás megindításakor illetékbélyeggel az eljárást kezdeményező iraton, azaz a kérelemre felragasztva kell leróni.

Az illeték mértékéről és az illetékfeljegyzési jogról való tájékoztatás az Itv. 43. §-ának (3) bekezdésén, valamint a 62. § (1) bekezdésének h) pontján alapul.

A határozatnak a Hatóság honlapján történő nyilvánosságra hozatalát a nagyobb számú érintett jogainak védelme érdekében az Infotv. 61. § (2) bekezdése alapján rendeltem el.

A Ket. 127. § (2) bekezdése szerint az elsőfokú hatóság megindítja a végrehajtást, ha megállapította, hogy a végrehajtható döntésben elrendelt kötelezettség teljesítése határidőre nem, vagy csak részben, vagy nem az előírásoknak megfelelően történt.

A Ket. 134. § d) pontja értelmében, ha a végrehajtás meghatározott cselekmény elvégzésére vagy meghatározott magatartásra irányul, a teljesítés elmaradása esetén a végrehajtást foganatosító szerv, ha a teljesítés elmaradása a kötelezettnek felróható, a kötelezettel szemben vagyoni helyzete és jövedelmi viszonyai vizsgálata nélkül eljárási bíróságot szabhat ki.

A Hatóság az ügyintézési időbe be nem számítandó időszakok figyelembe vételével az ügyintézési határidőt 30 nappal lépte túl, melynek okai a Kötelezett, az eljárásba bevont ügyfelek és azok korábbi és jelenlegi vezető tisztségviselői együttműködésének hiányában a pontos tényállás felderítésének nehézségei voltak.

A Hatóság feladat- és hatáskörét, valamint illetékességi területét az Infotv. szabályozza.

Budapest, 2015. július 8.

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár